

Jaarverslag bestuur 1 juli 2019 - 30 juni 2020

augustus 2020

Algemeen

Het afgelopen verenigingsjaar gaat als een bijzonder jaar in de boeken staan, bijzonder in verband met de uitbraak van Covid-19 pandemie.

Na de persconferentie van de premier op 15 maart 2020 ging ons land min of meer op slot; ook School 7 ging dicht. Als gevolg van 'Covid 19' werden tal van activiteiten van de vereniging of activiteiten waaraan medewerking was verleend of zou worden verleend, beëindigd of helemaal niet uitgevoerd. Bijvoorbeeld de activiteiten rondom de viering van '75 jaar bevrijding'; de eerste bijeenkomst van de voorbereidende projectgroep met daarin tal van organisaties vond al op al 26 augustus 2019 plaats. Andere voorbeelden zijn het annuleren van een roulerende fotopresentatie langs de buurthuizen, of van diverse lezingen en filmvoorstellingen in zowel School 7 maar ook op externe locaties. Zoals wellicht bekend is de onthulling van een gedenkplaats in het stadspark uitgesteld, een activiteit van de Stichting Herdenkingsstenen Den Helder, waaraan de HHV een financiële bijdrage heeft verleend. Er zijn voorts allerlei overleggen niet doorgestaan, onder andere met de vrijwilligers en ook is de 55+-beurs van oktober 2020 geannuleerd.

Maar, er zijn ook activiteiten wél doorgestaan in de periode na 16 maart van dit jaar.

Namens het bestuur zijn op 4 mei 2020 bloemen gelegd bij het oorlogsmonument aan de Prins Hendriklaan in het kader van een sterk versoberde herdenkingsbijeenkomst.

Ondanks de gesloten deuren in School 7 hebben de werkgroepen 'Den Helder op de kaart', 'Dick van Loon' en genealogie hun werkzaamheden zo veel als mogelijk was vanuit huis voortgezet (zie ook hierna). En, tot slot, in juni is weer een nummer van Levend Verleden verschenen en gedistribueerd.

Het kalenderjaar 2019 eindigde voor de HHV óók gedenkwaardig.

Bestuurslid (en oud-voorzitter en secretaris, hoofdredacteur van Levend Verleden en 'allesdoener') Maarten Noot werd op 16 december 2019 in verband met zijn vele en langdurige verdiensten voor zowel de HHV als voor de KNRM een Koninklijke onderscheiding uitgereikt.

Maarten werd benoemd tot Ridder in de Orde Oranje-Nassau. Een terechte blijk van waardering voor deze 'Jutter van het Jaar 2016' (uitgereikt op 2 januari 2017).

Maarten Noot kreeg zijn koninklijke onderscheiding voor zijn jarenlange inzet voor de Helderse samenleving.

FOTO PETER VAN AALST

Huldeblijk voor hulp en historie

Casper Duijn

Den Helder ■ Noot zijn naam er linnend bij de KNRM en Helderse Historische Vereniging kreeg Maarten Noot gisteren een koninklijke onderscheiding uitgereikt door burgemeester Jeroen Holst.

Dit gebeurde tijdens de speciale 'bezoekingsavond' in het clubhuis van de Koninklijke Marine Jacht Club Waar Noot werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nas-

su. Dit ontblijft dankte de 75-jarige Nieuwsredacteur onder meer aan het feit dat hij zich al geruime tijd inzet voor de Helderse samenleving. Zo is hij al dertien jaar vrijwilliger bij de Helderse Historische Vereniging. Daar vervulde hij afwisselend de functies van penningmeester en voorzitter. En nog altijd maakt Noot zich verdienstelijk voor het historische gezelschap. Zo is hij eindredacteur van kwartaalblad 'Levend Verleden', auteur van publicaties over historische onderwerpen en sam-

Koninklijke onderscheiding Maarten Noot

sprekspunt voor het Regionaal Archief Alblasserwaard. Daarnaast verzorgde hij lezingen en voorziet Noot gezamenlijk, bedrijven en scholen van

historisch boekenuitgeverij. Sinds 2005 is hij verder bestuurslid en sinds 2006 secretaris van stichting Den Helder van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij. Waar hij actief is als spreker van de reddingsboten, maar ook de communicatie en fondsenwerving voor zijn rekening neemt. Nog steeds is hij wekelijks aanwezig bij de oefenavonden, voert hij met belemmeringen functie- en nasorg gesprekken en treedt op als klantbond van de schippers.

Boekuitgaven

Ondanks de beperkende 'corona-omstandigheden' zijn in het voorjaar diverse publicaties verschenen.

In de eerste plaats het verschijnen en de verkoop - voor een bescheiden prijs - van 'Oorlogsherinneringen van een Helderse schooljongen' van Jan T. Bremer.

Vervolgens de presentatie en verspreiding, huis-aan-huis, van het boekje naar aanleiding van '75 jaar vrijheid in Den Helder'. Dit boekje is uitgebracht in samenwerking met de Helderse Vereniging

voor Sociale Geschiedenis en met ondersteuning van een viertal sponsoren en een particuliere donatie. Aan het boek 'De lange Jaap' van Peter Kouwenhoven over de vuurtoren hebben medewerkers van de HHV redactionele medewerking verleend.

Aan het einde van het verslagjaar zijn exemplaren van 'Oorlogsherinneringen' beschikbaar gesteld ten behoeve van (basis)schoolverlaters.

Overige activiteiten in het verenigingsjaar

Tijdens Open Monumentendag op 14 september 2019 hebben drie medewerkers van de genealogische werkgroep rondleidingen verzorgd in School 7.

Aan de viering van de bevrijding is ook medewerking verleend door het beschikbaar stellen van foto's voor het landelijk uit te geven boek 'De Tweede Wereldoorlog in honderd foto's', provinciaal ingedeeld. In het boek is overigens geen keuze opgenomen uit 'onze' foto's. Vanaf 2 maart zijn ook wekelijks bijdragen geleverd aan de website van de 'Stichting 4 en 5 mei' in het kader van '75 jaar bevrijding Den Helder' (foto's en teksten).

Op 1 oktober 2019 is de HHV aanwezig geweest op de 55+-beurs in de Stadshal. De HHV is lid geworden van de Erfgoedvereniging Bond Heemschut.

In oktober 2019 is de fotogalerij in de gang op de begane grond van School 7 vernieuwd. Vijf nieuwe foto's, een keuze die gemaakt is uit de grote hoeveelheid glasplaatnegatieven die de HHV heeft overgedragen aan het Regionaal Archief Alkmaar. Het zijn bijzonder heldere foto's (zie ook het boek: *Helder, Den Helder, foto's van de oude stad 1910-1938*).

Ankerpark 1. Het bestuur heeft aandacht gevraagd voor de slechte staat waarin dit pand (voormalig brugwachtershuisje) verkeert en gepleit voor renovatie en herbestemming.

In het begin van dit kalenderjaar heeft een kleine bestuursdelegatie kennis gemaakt met de waarnemend burgemeester en hem het boek 'Husidina' overhandigd.

Medewerking aan artikelen in de pers

Aan diverse artikelen in de Helderse Courant is meegewerkt, zowel qua inhoud als met beeldmateriaal. Bijvoorbeeld over '500 jaar strijd tegen het water' (Ko Minneboo, 1 oktober 2019), over de 'geniale', van oorsprong Helderse architect Karel de Bazel, bekend van het gelijknamige bijzondere gebouw in Amsterdam (Rens Schendelaar, 22 oktober 2019), over de klokkenroef door de bezetter (idem, 29 oktober 2019), foto's van de Sint Nicolaasintocht in 1932 (Piet Zeeman, 20 november 2019), een aardbeving in de Noordzee in 1936 (Rens Schendelaar, 17 december 2019), stadsvernieuwing in de Visbuurt ('alle huizen in de Visbuurt plat', Ko Minneboo, 28 februari 2020), over het vertrek van de verslagen Duitse

militairen, eind mei 1945 (Jan van Tongeren, 3 maart 2020) en ten slotte over de 'Hikziekte in 1920' (16 mei 2020, met foto's van de HHV).

Het bestuur

In de algemene vergadering van 19 november 2019 is Nico Bais herkozen als lid van het bestuur; Nico is tevens vicevoorzitter.

In het verslagjaar heeft het bestuur acht maal vergaderd, minder dan gebruikelijk, het gevolg van de bijzondere omstandigheden. Voor het digitaal vergaderen was bij het bestuur weinig enthousiasme. Nadat de bibliotheek begin juni beperkt open werd gesteld is op 18 juni 2020 weer een fysieke vergadering gehouden, met inachtneming van de regels van het RIVM. Helaas heeft Maarten Noot medio de maand mei 2020 te kennen gegeven om gezondheidsredenen zijn bestuursfunctie op te geven. Overigens zou Maarten na de jaarvergadering van 2020 zijn bestuurlijke werkzaamheden beëindigen, na een zeer lange staat van dienst.

In de voorbije periode zijn ons ook enkele leden ontvallen, waarbij we in het bijzonder de heer Jack Sweep noemen; hij heeft zich gedurende 17 jaar als bestuurslid buitengewoon verdienstelijk gemaakt voor de HHV. In Levend Verleden van maart 2020 is daarbij stil gestaan.

Algemene vergadering op 19 november 2019

Na afloop van deze vergadering, gehouden in het kerkgebouw 'Morgenster', is een interessante lezing verzorgd door de heren Dirk Reitsma en Matthie Vermeulen over de ontwikkeling van het monumentale complex Willemsoord na 1995. Beiden zijn intensief betrokken geweest bij de instandhouding en herbestemming van Willemsoord. Korthedshalve wordt verder verwezen naar het verslag van deze vergadering, die ook anderszins in het teken kwam te staan van (de toekomst van) Willemsoord.

ANBI-status

De HHV is sinds 1 januari 2012 aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling' (ANBI). Deze status biedt fiscale voordelen voor de vereniging maar ook voor hen die aan de vereniging willen schenken of nalaten. De Belastingdienst heeft geconstateerd dat niet volledig voldaan wordt aan alle nu geldende voorwaarden en bepalingen die verbonden zijn aan deze status. Omdat de vereniging in de gelegenheid is gesteld om deze gebreken te herstellen, zullen wij aan de algemene vergadering in het najaar van 2020 voorstellen voorleggen voor enkele aanpassingen van de statuten, het beleidsplan en de jaarstukken.

Ontvangsten

Aan de vereniging zijn in het afgelopen jaar weer diverse boeken, tekeningen, toeristische informatie en foto's e.d. geschonken. Bijzonder was een tekening van begin 1920 van een demping van een deel van het Helders Kanaal ter hoogte van de plek waar nu het redding-monument staat, een herdenkingsboekje 'Acht van de Lange' (1910-2010) van een kegelclub, een dagboek van een aannemer van rioolwerken in 1953.

Van een inwonster van Texel ontvingen wij haar in april van dit jaar uitgebracht boekje 'Oorlog en de bevrijding - herinneringen van een klein Helders meisje'; een boekje dat op persoonlijke en indringende wijze inzicht geeft hoe een kleutermeisje vanuit haar perspectief deze periode heeft beleefd. Er zijn archieven ingebracht van de Waddenvereniging, afdeling Den Helder (1980-2000), van het Filmhuis Zevenskoop en van de Stichting Kunstuitleen. Deze archieven zijn overgebracht naar het Regionaal Archief Alkmaar. Tot slotte zijn er diverse boeken en foto-archieven geschonken, een archief van de gymnastiekvereniging FAC (1944-2011) en een archief van het CMT/PMT 1954-1965 (militaire tehuizen).

Verenigingsblad 'Levend Verleden'

De vier uitgaven die zijn uitgebracht hadden alle weer een interessante en educatieve uitstraling. Met veel dank aan de redactie, maar - en dat mag ook wel eens gezegd worden - ook aan alle overige medewerkers (bezorgers) die hieraan hun bijdrage hebben geleverd.

Voor de lokale pers is er altijd wel iets interessant voor publicatie te halen uit deze bladen. Via de Facebookpagina van de vereniging wordt aandacht geschonken aan de inhoud van het verschenen blad, en sinds kort wordt ook aandacht besteed aan de inhoud van het blad in het Stadsblad 'Nieuwedieper'.

Website

Meer en meer werd het bestuur geconfronteerd met het feit dat de website niet meer voldoet aan wat daarvan verwacht mag worden; de mogelijkheden zijn te beperkt qua opslag van data en van foto's en tekeningen en is bovendien gebruiksonvriendelijk. Er zijn stappen gezet - met dank aan Gaike Dalenoord en Wim Masen - om te komen tot een nieuwe website.

Via het zogenoemde contactformulier op de website zijn gedurende het afgelopen verenigingsjaar ruim honderd verzoeken om inlichtingen binnengekomen.

Facebook

Zoals al genoemd, de vereniging heeft een Facebookpagina, met 550 volgers, die beheerd wordt door Frans van de Wetering. Op de website van de HHV is een knop aangebracht waardoor men direct naar deze pagina wordt geleid. Op FB wordt aandacht geschonken aan activiteiten van de vereniging en haar medewerkers, zoals lezingen. Voorts worden op een aantrekkelijke manier historische wetenswaardigheden gepubliceerd.

Beeldbank

Voor een aantal zogenoemde werkstations van de Beeldbank, 'het kloppend hart' van de vereniging, waar vaak een beroep op wordt gedaan, is in het vorige verslagjaar nieuwe hard- en software aangeschaft. In het afgelopen verenigingsjaar is voor de Beeldbank in de verenigingsruimte een nieuwe computer aangeschaft.

Werkgroep genealogie

In het verslag over het verenigingsjaar 2018-2019 is aandacht besteed aan de diverse activiteiten, niet altijd zichtbaar of bekend, van deze werkgroep, die is voortgekomen uit de afdeling Den Helder e.o. van de Nederlandse Genealogische Vereniging.

Terugkomend op hetgeen vorig jaar door de voorzitter tijdens de jaarvergadering naar voren werd gebracht over het zorgvuldig omgaan met genealogische gegevens, zeker in verband met de privacywetgeving, heeft zich op dit gebied helaas afgelopen jaar toch een incident voorgedaan. Er is oneigenlijk gebruik gemaakt van de gegevens, hetgeen een grote impact heeft gehad op de leden van de werkgroep. Na uitgebreid onderzoek door een paar leden van de werkgroep is bekend geworden hoe dit tot stand gekomen is en zijn er direct passende maatregelen genomen.

Verder heeft de werkgroep weer een aantal bezoekers kunnen helpen bij genealogisch onderzoek. In verband met de lockdown is een aantal projecten waaraan op de dinsdagmiddagen in School 7 gewerkt werd, thuis afgerond; nieuwe projecten zijn nog in een onderzoekfase. De werkgroep digitalisering ten behoeve van het Regionaal Archief Alkmaar, normaal aanwezig op maandagmorgen, heeft de werkzaamheden eveneens naar de thuissituatie verplaatst. Voorlopig wordt nog steeds door beide werkgroepen thuis gewerkt.

Fotoarchief van oud-stadsfotograaf Dick van Loon

In het voorafgaande verenigingsjaar is een begin gemaakt met dit project: het registreren van alle foto's (negatieven) en het vervolgens selecteren van, uit historisch oogpunt, meest interessante negatieven uit de zeer omvangrijke nalatenschap van deze bekende stadsfotograaf. Daar is in het afgelopen verenigingsjaar voortvarend mee doorgedaan: Inmiddels zijn al bijna twintigduizend negatieven benoemd, verwerkt en soms ook gescand. Scannen gebeurt van de daarvoor in aanmerking komende bijzondere foto's. Van deze door de projectgroep voorlopig geselecteerde en gescande negatieven wordt te zijner tijd, op kosten van het Archief Alkmaar, de resolutie verhoogd. Dat gebeurt door het gespecialiseerde

bedrijf Picturae te Heiloo. Het is al eerder gezegd: dit is een zeer tijdrovend project; hulde voor die medewerkers.

Lezingen en andere presentaties en activiteiten

In het verslagjaar zijn de volgende lezingen en filmvoorstellingen verzorgd, zowel in Zaal 7 in de bibliotheek als op externe locaties:

- 11 en 24 september 2019: lezingen door Ab van de Walle, aan de hand van ansichtkaarten
- 19 oktober 2019, lezing door Ko Minneboo over '500 jaar Noordkop', voor de afd. Noord-Holland van Erfgoedvereniging Heemschut
- 9 en 22 oktober 2019: lezingen door Ko Minneboo over '500 jaar Noordkop'
- 29 oktober 2019: lezing Maarten Noot voor 'De Zonnebloem' over de winkelstraten KSK
- 8 november 2019: lezing door Afra Carsjens, Marijke Feenstra, Ger Lemson en Ko Minneboo over 'Sterke vrouwen', in de Vredeskerk
- 13 en 26 november 2019: filmbeelden uit het archief van de HHV door Jan de Vrij, Bert Weerstand en Gouke Geus (Huisduinen, binnenstad en de bevrijding
- 4 en 17 december 2019: lezingen door Maarten Noot over de oude Helderse haven
- 8 januari 2020: lezing door Ko Minneboo in de Willibrordkerk voor het Katholiek Vrouwengilde over de geschiedenis van Julianadorp
- 12 en 25 februari 2020 lezingen door Ab van de Walle aan de hand van oude foto's onder het motto 'Hoe het was en hoe het is'
- 13 februari 2020 lezing door Maarten Noot over het winkelgebied KSK, in het Houwinghuis
- 11 maart 2020: lezing/filmbeelden door Ko Minneboo, met als onderwerp: 'stadsvernieuwing Visbuurt op de TV', aan de hand van foto's maar ook met twee documentaires die in de zeventiger jaren zijn uitgezonden op de televisie (beschikbaar gesteld door 'Beeld en Geluid' van de NPO)

Door de coronamaatregelen zijn vanaf 16 maart 2020 de geplande lezingen en filmvoorstellingen helaas komen te vervallen. Geplande onderwerpen waren onder andere lezingen over (opnieuw) de stadsvernieuwing in de Visbuurt, de oorlogsjaren in de stad, Duitse militairen in de stad en de bevrijding (te houden in het Atlantic Wall centrum in Huisduinen. Voor de Erfgoedvereniging Heemschut zou voor de tweede maal een openbare lezing worden gehouden over de geschiedenis van de Noordkop ('zo onbekend bij velen van buiten de stad'), nu gecombineerd met een rondleiding over Willemsoord.

'Den Helder op de kaart'

Kijkt u, geachte lezer, wel eens op de website www.denhelderopdekaart.nl ? (ook in te zien via een knop op de website van de vereniging).

Ook dit jaar zijn Jan de Ruiters en Peter Leijdeckers actief geweest met deze website, de online stadskaat die het erfgoed van de stad zichtbaar maakt. Er staan momenteel 16 thema's en 742 artikelen op de site. Op dit moment wordt er veel energie gestoken in het thema 'kunst in Den Helder'. In dit thema wordt ook de kerkelijke kunst opgenomen om deze ook wat meer bekendheid te geven. En mede dankzij een oproep in Levend Verleden zijn ook weer aardige tips ontvangen. Het thema 'memorabilia' is recent ingevoegd en geeft de redactie de gelegenheid om ook de 'kleine Helderse dingen' te benoemen en in de kijker te zetten. Bij memorabilia is het gemeentewapen van Den Helder ook opgenomen. Verwezen wordt naar <https://www.denhelderopdekaart.nl/thema/memorabilia/schildje-gemeentewapen-den-helder/pointofinterest/detail>.

Maar dit moet ook gezegd worden

Er zijn meer medewerkers die hun energie steken in het verwerken en scannen van de stroom foto's en ander materiaal dat aangeboden wordt. Voor al deze 'stille werkers': hartelijk dank.

Leden en vrijwilligers

Het ledenaantal van de vereniging stabiliseert zich al enige jaren rond de 800. Wij blijven aandacht vragen voor het instromen van nieuwe, en vooral ook jongere leden en jongere vrijwilligers. En - als dat nog niet het geval is - vragen wij ook nu weer de medewerking van onze leden om de contributie via automatische incasso te mogen ontvangen. Dit is ook van toepassing op een eerdere oproep om zo veel mogelijk een e-mailadres op te geven (opgave richten aan: leden.hhv@gmail.com). Op deze wijze kunnen we snel nieuwswaarde met onze leden delen!

De ledenadministratie wordt al jarenlang uitgevoerd door Hans Swagerman, daarbij geholpen door Peter Botman die de inning en de verwerking van de contributie verzorgt.

Excursie

Op 10 september 2019 hebben bestuur en vrijwilligers genoten van een rondleiding door Fort Harssens, verzorgd door enkele vrijwilligers van de Stelling van Den Helder. Daarna is een lunch aangeboden in de Marineclub en na de lunch een rondvaart door de haven met een sleepboot van de Koninklijke Marine.

Projectwinkel Stadshart

De Projectwinkel Stadshart, waar medewerkers van de HHV uitleg gaven over nieuwbouwprojecten in en rond het centrum en over de geschiedenis van de stad, werd op 12 januari 2019 heropend aan de Beatrixstraat 5. Op 7 september 2019 was de winkel echter voor het laatst geopend omdat in opdracht van Helder Vastgoed begonnen zou worden met de ingrijpende voorbereidingswerkzaamheden voor een nieuwe bestemming van dit oude V&D-pand. Gedurende het verslagjaar is de winkel op 43 dagen open geweest, inclusief tien Juttersmarkten.

Begraafplaats

In het verslag over het verenigingsjaar 2018-2019 is uitvoerig stilgestaan bij de activiteiten van de Stichting Historische Grafmonumenten en bij de inrichting van de zogenoemde historische gedenktuin op de algemene begraafplaats. Zoals al aangekondigd in dat jaarverslag zijn de statuten van deze stichting zodanig aangepast dat onder meer het samenwerken met andere organisaties en instellingen op cultureel/historisch gebied, in het bijzonder met de HHV, is geformaliseerd en dat de voorzitter, secretaris en penningmeester worden benoemd door het bestuur van de HHV.

Tot slot

Wij spreken onze dank uit aan de redactie van ons blad, aan de bezorgers van dat blad, de overige vrijwilligers en sponsors en adverteerders, maar ook aan het gemeentebestuur, aan de directie van Woningstichting Den Helder en aan de directie en medewerkers van KopGroep Bibliotheken voor het in ons gestelde vertrouwen.

Wij bedanken ook al onze leden. Met zijn allen zijn wij tenslotte een gezonde en boeiende vereniging.

jvh/

Juli/augustus 2020 / bestuur HHV

